

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio II. De statu actiuo Sanctorum Angelorum, siue de hominum
custodia per Angelos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

Sancto Dionysio, non illi qui Deum immediatè vident, nam hoc omnibus Angelis vtpotè beatis est commune, sed qui coniunguntur immediatè supremo lumini, vt radios eius participant, id est qui à Deo immediatè illuminantur de iis rebus quas fieri iubet Deus. (Ministrantes) verò dicuntur qui ex diuino mandato mittuntur ad homines, suntque velut ministri prouidentiae, curantes ea quæ sunt hominum, & toti mundo præsidentes Dei nomine.

Assistentes communiter dicuntur esse tres ordines primæ Hierarchiæ, reliqui sex ministrantes dicuntur, quamuis de Dominationibus dubitent multi cum Sancto Thoma. Vtrum autem illi Angeli qui ex officio assistunt, sint etiam ministrantes, & indifferenter omnes mittantur, controuerti solet inter Theologos. Scotus & alij plures affirmant Angelos omnes assistentes, sapissimè quoque mitti, & esse ministrantes, cum apertè dicatur ab Apostolo quòd *Omnes sunt administratorij spiritus propter eos qui hereditatem capiunt salutis*. Alij cum S. Thoma negant mitti vnamquam Angelos qui sunt assistentes, nitunturque auctoritate manifesta sanctorum Dionysij, & Gregorij. Verius ego existimaui cum Suare cap. 9. & 10. Angelos assistentes mitti quidem interdum ex dispensatione, sed rarissimè. Constat autem eos aliquando mitti ex Seraphino qui purgat labia Isaia: ex Raphaële qui fatetur se vnum esse de septem qui adstant ante faciem Dei, & Tobiam tamen ducit & reducit. Sed id tamen cum ex officio non præstent, rarissimè contingit, quia totum eorum munus est Deum admirari, & laudare alioque ad id præstandum hortari, deinde immediatè à Deo recipere illuminationes, quas intiment Angelis ministrantibus.

Illuminatio.

Certum est tertio, illuminationem pertinere tum ad assistentiam, tum ad ministerium sanctorum Angelorum: ad assistentiam pertinet quatenus Angeli à Deo immediatè illuminati, alios Angelos illuminant: ad ministerium quatenus Angeli postquam ab alijs Angelis sunt illuminati, homines illuminant. De qua illuminatione aliàs dicta sunt aliqua cum agerem de Hierarchiis & de loquutione Angelorum, quibus videntur tria comprehendi. Primo, esse reuerà inter Angelos illuminationem, id est exercitium sanctorum Angelorum maxime proprium esse illuminare, & illuminari. Vnde diuidi etiam Angeli solent in illuminantes, & illuminatos. *Vbi enim* (inquit sanctus Dionysius cap. 3. de Hierarchia Cœlesti) *sacratissimum in bar assatum hausserint, hoc ipso postmodum, absque inuidia sequentibus fundunt*. Secundo illuminationem rectè definiti (vt dixi aliàs) est actus quo Angelus superior manifestat Angelo inferiori, & explicat veritatem aliquam à Deo acceptam, & ignotam Angelo illuminato, vnde patet illuminationem esse veram speciem loquutionis: est enim manifestatio alicuius veritatis, loquutio tamen vniuersim potest esse de re qualibet naturaliter cognoscibili, & non fit semper cum magisterio: illuminatio autem non habet pro subiecto nisi veritatem aliquam à Deo auditam, pro obiecto formali diuinam auctoritatem manifestatam per aliquod signum, & adiunctum habet quoddam magisterium: nam Angelus illuminans confortat intellectum illuminati, explicando ei veritates quas proponit, sub lumine supernaturali euidenti, non autem propter solam veritatem obscuram, vnde multum differt à lumine Fidei.

Tertium est, illuminationem eodem modo fieri quo fit loquutio. Tres autem ordines superioris Hierarchiæ sunt illuminantes, & à Deo solo immediatè illuminati: sex alij à supremis illuminantur saltem de potentia ordinaria, nam ex dispensatione possunt etiam illuminari ab alijs.

SECTIO II.

De statu actiuo sanctorum Angelorum, siue de hominum custodia per Angelos.

S. Thom. quæst. 113.

Ministerium Angelorum totum sine dubio consistit in eo quod ex Dei mandato mundum vniuersum & præsertim homines gubernent, ad quos tota visibilis mundi gubernatio dirigitur, vnde dixi vt benè notat Suares, posse totum istud ministerium reuocari ad custodiam hominum, de quo argumento pulcherrimo sanè ac suauissimo quinque mihi ponenda videntur.

Primum sit, veritas Catholica circa existentiam huius custodiæ; certissimum enim est ex Fide atque omnino inter Catholicos omnes indubitatum, quod homines viatores singulari Angelorum tutelâ committi sunt, atque ab illis ab initio vitæ vsque ad finem curantur & custodiuntur. Sic enim docetur in multis Scripturis vtriusque Testamenti, verbi gratiâ, Genes. 48. *Angelus qui eruit me de cunctis malis, benedicat pueris istis*: Iudith. 13. *Custodiuit me Angelus eius, & hinc euntem, & inde huc reuerentem*. Psalm. 90. *Angelis suis Deus mandauit de te, vt custodiam te*. Matth. 18. *Angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei*. Actorum 12. cum Petrus carcere liberatus pulsaret ad ianuam idque Ancilla nomine (Rhode) nunciaret, negabant id esse verum qui erant intus congregati Apostoli, dicebantque, *Angelus eius est*: ergo agnoscebant datum ei esse præsidem & custodem Angelum.

Veritas Angelicæ custodiæ.

Scriptura.

Deinde Patrum eadem sententia est quos plurimos dabant Suares lib. 6. cap. 17. Petrus lib. 2. cap. 6. verbi gratiâ, sanctos Angelos appellat Athanasius: *Præceptores hominum*, Basilus, *Padagogos & puerorum institutores*, Ambrosius, *Episcopos & Pastores gregum*, Bernardus, *Pedissequos anime*. Imò vulgarem eam fuisse omnium Ethnicorum persuasionem latè ostendit Petrus eo loco.

Patres.

Denique aliqua etiam non improbabilis ratio reddi potest, quia etiam si prouidentia Dei suprema quædam ratio sit in Deo Principe quæ sola disponit omnia, quæ in hoc visibili mundo fiunt, *Nihil enim fit visibiliter, aut sensibiliter* (inquit Augustinus lib. 3. de Trinitate cap. 4.) *quod non de interiori, inuisibili, & intelligibili aula summi imperatoris, aut iubeatur aut permittatur*; Nihilominus tamen executio illorum decretorum non fit à solo Deo immediatè, sed ministros etiâ habet prouidentia per quos, & cum quibus immediatè illa exequitur quæ decreuit solus sicut etiam cernimus quod vim indidit corporibus generandi alia, & à superioribus cœlis, in hæc sublunaria deriuatur influxus, ex quo fiunt omnia. Præcipui autem ministri diuinæ huius gubernationis sunt spiritus inuisibiles per quos omnia mouentur, & diriguntur vt constanter asserunt Augustinus loco citat. lib. 5. de Trinit. lib. 83. qq. 79. lib. 5. de Ciuit. cap. 9. lib. 8. de Genesi ad litteram cap. 24. Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 4. citatus à sancto Thoma qui hoc argumentum latè prosequitur prima parte quæst. 110. art. 1. & lib. 3. contra gentes cap. 78. Si autem præfunt Angeli naturæ irrationali, mouent cœlos, & sidera, elementa regunt, bruta & plantas curant, quanto magis decuit, vt cohæredes & regni socios homines regerent, propter quos vniuersa hæc visibilis creatura condita est, statque in gradu suo, vt hominibus famuletur, ergo constans est & certissima illa sententia quæ docet deputatos ad custodiam & gubernationem hominum esse Angelos.

Congruentia.

Secundum

Conditio
personarum
quæ
custodiuntur

Secundum quod quæri & expendi necessariò debet in hoc negotio est conditio personarum quæ custodiendi hoc munus obeunt, quoniam videlicet sunt custodes Angeli. Primò enim, vniuersum omnia illa hic ponderari seriò debent quæ de perfectione tum naturali, tum supernaturali Angelorum dicta sunt hæc tenent, sunt enim substantiæ nobilissimæ, spiritus purissimi ab omni materiæ crassitie ac face liberi, immortales, indiuisibiles, simplices, locum occupantes sine mole, spatia decurrentes sine fatigatione, corpora mouentes sine labore. Sunt intellectus subtilissimi, acutissimi, solidissimi, omnium capaces scientiarum, semper meditantés, nunquam otiosi, peruadentes omnia, toti lumen, & toti ratio, tam expertes erroris, quàm liberi à sensibus. Sunt voluntates sanctissimæ ac rectissimæ, mirabilium operum artifices, robusti supra omnes homines simul sumptos, pulchri supra omnium siderum, florum, hominum formam, semper vegeti, semper sancti, semper beati. Hæc inquam & alia huiusmodi plura vniuersum dici possunt ad quæstionem de qualitate illorum à quibus custodiuntur.

Sed in particulari tamen alia plurima scitu digna sunt circa eorundem custodum personam. Primò enim, certum est singulos homines à singulis Angelis custodiri, aded vt nullus hominum sit cui non vnus saltem destinatus & datus sit Angelus ad custodiam, totus ei addictus & mancipatus, vt apertè colligitur ex citatis Scripturæ locis, *Angeli eorum semper videntur*. Angelus eius est, ex quibus id tanquam certum colligit Hieronymus in cap. 18. Marthæi, & reliqui Patres vnanimiter asserunt vt proximum errori sit hoc negare, quamuis nonnullis, omnino improbabiler, visum sit vnum Angelum plures interdum custodire homines. Deinde communis Theologorum sententia est, quod ex quatuor primis ordinibus Angelorum Seraphinis videlicet, Cherubinis, Thronis, & Dominationibus, nullus assumitur ad custodiendos homines, sed particularem quidem singulorum hominum custodiam commissam esse Angelis colligitur ex sanctis Dionysio, & Gregorio, curam personarum insigniorum Archangelis, imperiis & Regnis præfideri Principatus: Virtutes & Potestates vniuersalem quandam exercere curam in totum mundum, præfertim verò in humanum genus, Virtutes per opera miraculosa, & extraordinaria; Potestates coercendo demonum malitiam, conatus eorum repellendo. Vbi mirari sanè licet Origenem qui multa sæpè peccati ab Angelis fomniat circa custodiam hominum, imò etiam puniri eos quoties contingeret eorum clientes excedere à salute. Denique valdè dubium esse video, vtrem eidem homini etiam nobilissimo, & ad magna destinato plures Angeli præfint, quod solet affirmari de personis eminentibus quæ aliorum curæ præpositæ sunt. Et similiter, vtrem successiuè saltem vnus Angelus plures custodiat, quod video à multis negari.

Conditio
eorum qui
custodiuntur

Tertium caput est, qualitas personarum, quæ per Angelos præfides diriguntur, & custodiuntur. Primo enim, Fide certum est neminem esse hominem aded vilem, barbarum, impium, cui non vnus addictus sit Angelus ad custodiam. Aded vt neque soli prædestinati, vt videntur sensisse Basilius, & Chryostomus, neque soli iusti, vt dixisse videntur Hilarius, Origenes, & Cyrillus, sed omnes omnino siue barbari, siue gentiles, siue reprobi, siue improbissimi, vnum habeant à primo vitæ ortu, vsque ad vltimum eius instans, comitem fidelissimum, & amantissimum, vt disertè asserit probatque Sanctus Thomas & cum eo Theologi omnes ex scripturis, & Patribus, quorum assertio indifferenter ad omnes pertinet, neque vnus sufficientibus ad salutem auxiliis destituitur

quæ maximè administrantur per Angelos. *Magna enim* (inquit Hieronymus loco citato) *dignitas animarum, vt vnaqueque ab ortu natiuitatis habeat in custodia sui, Angelum delegatum.* Quod autem visum est nonnullis quod Angelus custos tetrò clientis sui vitiorum factore, abactus procul ab eo recedit falsum esse docet Sanctus Thomas art. 6. Deinde quod à principio vitæ ducat initium hæc custodia, & constans ac non interrupta perseueret vsque ad finem, non videtur dubitari posse, cum de infantibus Christus pronunciet: *Angeli eorum semper videntur*, &c. Denique singulis etiam Regnis & Prouinciis singulos præfectos & custodes præpositos esse communis Patrum & Theologorum sententia docet. Nam Deuter. 32. vbi legit vulgata: *Constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Israël.* Lxx. legit: *Constituit terminos gentium iuxta numerum Angelorum Dei.* Et Danielis 10. Mentio fit Principis Iudæorum, Persarum, & Græcorum. Imò addi solet quod Ecclesiæ singulæ, Oratoria, Episcopatus, communitates specialem habent custodem Angelum, ac demum etiam quod singulæ species tum animalium, tum rerum sensu carentium: Neque partes maiores vniuersi, vt elementa suo carent tutore ac curatore Angelo. Vtique aded verum est, quod vniuersum hoc totum simpliciter gubernatur per Angelos.

Officia
bonorum
Angelorū.

Quartum & maximè scitu dignum caput est, de officiis & muneribus quæ clientibus suis sæpè indignissimis, & ingratis, constanter tamen & amanter præstant præfides sapientissimi. Nam hæc munia partim sunt spiritualia & dirigitur immediatè ad salutem animæ, partim temporalia sunt & ad corpus vel certè ad naturalem statum propiùs spectant. Primum est illuminatio, per quam illustratur intellectus, & voluntas excitatur ad prosecutionem boni, & mali fugam. Hoc enim maximè proprium illorum munus est, qui (vt dixi) toti sunt mens & intelligentia: Estque nobis maximè necessarium, quia tenebris addicti sensuum erramus ferè in omnibus & caligine obruti corporum cæceturus ad singula, nisi facem clarissimam præfulgentem luce præferant sidera hæc spiritus lucidissimi ante quorum faciem fugiant tenebræ, nox abscedat. Quæ vna res nobis maximè ad salutem necessaria est; quia vita est lux hominum, eo quod virtutes omnes filie sint lucis. Hanc ergo subministrant nobis continuò sancti Angeli, vt efficiant nos lucis filios transferantque in Regnum dilectionis Dei. Pertinent ad hoc munus reuelare mysteria, instruere de necessariis, mouere ad bonum, detertere à peccatis, accendere ad studium virtutis: Alterum munus custodiæ istius est auertere pericula malorum quæ imminere ac inferri possunt ab extrinsecis causis, in perniciem corporis & præfertim animæ, quod multipliciter contingere posse certum est, coërcent videlicet dæmones ne tentent aded grauius, impediunt sæpè mortem improuissimam, naufragia, morbos, infamiam, & alia plurima, quæ neque cogitari omnia, neque dici possunt, sunt enim innumera; fiuntque ab Angelo etiam dormitantibus nobis, etiam nunquam cogitantibus, etiam vix credentibus, sunt secretò. Fiunt sine spe mercedis, imò neque gratitudinis, sunt amantissimè, fiunt constantissimè, ab Angelis sanctis, pro vilissimis hominibus. Tertium est quod orationes & bona eorum opera quos custodiunt, præfides Angeli offerunt Deo cum ingenti voluptate cum eximia commendatione, poscentes & præparantes pro illis conferendam à Deo mercedem. Orant etiam feruentissimè pro illis exposcentes pacem, veniam deprecantes etiam cum lacrymis amarissimis; hi enim amatores sunt fratrum qui multum orant pro commissis

Illuminât.

Auertunt
pericula.

Offerunt
bona opera
& orant.

commisissis sibi ouiculis, & earum incolumitatem à summo Pastore deposcunt. Si enim Moyses tanta in comissam sibi gentem ardebat Charitate, vt posceret: *Delevi de libro Dei, ad impediendam eius ruinam.* Si optabat Paulus adhuc viator, *Anathema esse à Christo pro fratribus suis*, certè dici non potest quibus suspiriis, quibus deprecationibus Angeli beati coram Deo procedant, & orent pro suis veluti filijs quos sciunt tantopere à Deo amari, pro quibus Christum sciunt esse vulneratum. Orant sanè cum gemitibus inenarrabilibus, petuntque auxilia gratiæ, conuersionem à peccato, felicem exitum è vita. Quartum munus est etiam punire suavi aliquà, & medicinali pœnâ quæ dirigatur ad salutem animæ. Quintum denique munus opitulari animæ clientis in hora mortis, tuncque cum de summa rei agitur, fremere aduersus demonem, inspirare salutaria, noxia depellere, ac demùm animam illam, vel in cœlum, vel in purgatorium deferre, ibique iugiter eam aspectu suo recreare ac consolari.

Puniant
medicina-
liter.

In hora
mortis iu-
uant.

Obsequia
illis debi-
ta.

Quintum denique caput essent obsequia sanctis Angelis à nobis debita, pro custodia tam perenni, tam fideli, tam beneuola, quid enim reddemus mercedis viro isti sancto qui nos ducit, reducit, illuminat, protegit, dirigit, gubernat? Certè nihil est æquius, nihil verò rationabilius quàm cum Sancto Tobia profiteri imparia obsequia nostra omnia meritis eius esse. Videntur tamen illa omnia tribus his potissimùm contineri, quæ notauit Bernardus, reuerentiâ, deuotione, fiducia.

Reuerentiâ continuò cogitat & certissimè sibi persuadet præsentem additare sibi ducem eximium exercitus Domini plenum gloria, & radiis coronatum, ex cuius præsentia sicut Iosue olim & Danieli contrigit, territus homo in se ipsum colligitur, & præ timore in faciem suam concidit, paratus adorare nisi Fides doceret illum esse vnum de conferuis nostris, & futuris in cœlo sociis beatæ vitæ. Reuerentiam sequitur deuotio, & beneuolentia reputans dignitatem custodis, officiorum magnitudinem, amoris ardorem, Fidei constantiam, totum cor suum effundit in præsidem & pastorem suum, in quo collectos esse videt omnes amoris titulos, omnia officia charitatis. Est enim Angelus præceptor, medicus, aduocatus, dux est viæ, ac vitæ comes, consolator, defensor, protector; quorum titulorum vnus sufficit ad amorem, sed neque minùs valent illi omnes ad fiduciam; nihil enim est, quòd ab illis Ducibus sperare non debeamus boni, nihil quòd vereri possimus mali, amantes sunt, potentes sunt, solliciti sunt pro nobis in quorum manibus salus nostra reposita est à Deo, solantur in aduersis, tuentur in periculis, illuminant in dubiis, retinent ne labamur, erigunt ne desperemus, dirigunt vt non erremus, orant, inspirant, blandiuntur, arguunt, dona largiuntur; quia scilicet Angelis suis mandauit de nobis Deus, atque adeò certum est quod immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet nos. Portabit nos, saluabit nos.

